

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1912. július 4.

147. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyolc milliós építkezés Fiumében.

A rengeteg pénzzel évtizedeken keresztül épített fiumei kikötőnek tudvaleg a legnagyobb hibája, hogy a vele szerves összefüggésben levő vasuti pályaudvar szűk és emiatt csak a legnagyobb nehézségekkel lehet a megfelelő és a feltétlenül szükséges modern raktárakat és a vasuti és tengerhajózási rakodó berendezéseket megépíteni. A folyton nagyobbodó fiumei forgalom az utóbbi évek tanulsága szerint elkerülhetetlen szükségé tette a kikötő bővítését és hosszasan tanulmányok, tervezések után elhatározták, hogy az államvasutak, valamint a kikötői pályaudvarba befutó délviasut vonattelepét, fűtőházakat, mozdonyszíneket műhelyeket, továbbá a nevezett vasutak mozdonyfűtő anyagainak a rakodóhelyeit kitelepítik az állomásról.

Erre a kitelepítésre vonatkozólag három alternatívát dolgoztak ki. Az egyik az lett volna, hogy a jó néhány holdnyi terület igénylő területet Fiumén kívül, az úgynevezett Drága völgyében építsék meg. Ez a terv, bár pénzügyileg nagyon előnyös lett volna, a forgalom szempontjából nem volt megfelelő, mert bár a telkek ott nagyon olcsók, a telepnek Fiumétől való nagy távolsága az óriási forgalom gyors lebonyolítását sokszor hátráltatta volna. Viszont az a kifogás is felmerült a drágavölgyi elhelyezés

ellen, hogy az a terület már Horvátországban van és Fiumét — melynek magyarságát és törzslakosságát kell erősíteni — ez az új telep határozottan gyengítette volna. Az a fejlődésben levő város, de különösen annak magyarsága nagyon megérezné, ha a vontatótelep közel kétszáz családra tehető személyzete Horvátországba költöznék. Ettől a tervtől tehát nemesak forgalmi, hanem politikai okokból is el kellett tekinteni és új, alkalmasabb fiumei terület után kellett nézni. Az államvasutak és a tengerészeti hatóság már meg is szerezték egy, a kikötő mellett fekvő, körülbelül 200 telektulajdonos birtokában levő hatalmas lapos területre a kisajátítási jogot, hogy ott építkezhesenek. El is készítették a részletes terveket, megindították a kisajátítási eljárást is, de az utolsó pillanatban sikerült Fiume városának megakadályozni, hogy ez a forgalom szempontjából nem is egészen ideális gondolat valóra váljék. Fiume ugyanis kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy arra a helyre vasuti műhelyeket építsenek. És jogosan is, mert az a hely, — mint Fiume belterületén az egyetlen lapos terület — nagy szerepet játszik a kikötőváros szabályozási tervében. Néhány középület, többek közt a technológiai muzeumot és az ipariskolát szánták oda, ezek közé pedig vagy 200 elegáns, modern bérházat.

Ezek után nem maradt más hátra, mint hogy az új vonattelepet a tengerészeti ha-

tóság által feltöltött, állami tulajdonú képező területre, az úgynevezett Pioppi tengeröbölben elterülő térre építsék. És valóban ez egyúttal a legszerencsésebb megoldás is. Eltekintve attól, hogy ennek a területnek egy része alakulófélben levő új iparvállalatoknak volt odaigérve és így ezek a vállalatok most más (értsd: csak pénzért kapható) telek után kénytelenek futkosni: a Pioppi területnek ez a felhasználása a legmegfelelőbbben szolgálja a kikötőbővítés célját. És pedig azért, mert ez a telek a lehető legközelebb van a kikötőhöz és a pályaudvarnak ugyyszólván egyenes vonalban való meghosszabbítását képezi. Végül, ami a legfontosabb, olyan nagy, hogy a tervbe vett modern berendezések ott a legkényelmesebben felépíthetők.

A legnagyobb terület szükséges természetesen a telep szénrakodóinak és salakvágányainak a részére, mert ezt a telepet a legmodernebb automatikus szénvételező berendezésekkel fogják felszerelni. Ugy tervezik, hogy a mozdonyfűtésre kiválóan alkalmas angol szenet szállító tengeri hajók közvetlenül a telep mellett kössenek ki. A telep hatalmas darui pedig villamos erővel raknak ki a szállítmányt a szénterületekre. A szénrakodó helyeken automatikus markoló és emelőgépek kevernek össze a silányabb magyar szenet az angol anyaggal, a melyet ugyancsak automatikusan mérlegelő futódaruk raknának a mozdonyokra, ame-

„A Tengerpart“ tárcája.

Anyák.

Midőn a délvideki nap enyhe melegében a sétányon a két pár öszetalálkozott, Neves Pierre, anyja karjára támaszkodva és Revil Lucienne, kit ugyancsak anyja támogatott, egyformán résztvevő tekintetet vetettek egymásra.

— Szegény kicsike — gondolta Pierre — milyen szép!

— Szegény fiu! — sóhajtá Lucienne.

S a két anya is egyforma résztvevő rokonszenvvel nézte egymást.

Ugy érezték, mintha már régen ismerkedtek volna, a közös fájdalom egymás mellett vezette őket; csakhamar beszédbe is elegyedtek.

— Régen szenved a leánya? — kérde Nevensé.

Revilné hasonló érdeklődéssel kérdészködött Pierre felől.

Mindkettőjük szomorú szemében ott csillogott a remény. Pedig szívük mélyében ott érezték a remény hiú voltát. Ha a nap-sugaras nyár meg is hozta az enyhülést drága betegeknek, már ott leselkedik a csunya veszedelmes ősz, mint a karvaly a galambok felett. S egyszerre fordultak gyermekeik felé, hogy pillanatot se veszítsenek látásukból. Ki tudja meddig láthatják... Pedig mintha Pierre sápadt arcát az

öröm csillogná be s Lucienne szemeit is nem a láz, hanem a boldogság fénye teszi ragyogóvá.

Közel laktak egymáshoz és most már szüntelen együtt voltak. Az anyai karok támasztát visszautasították. Pierre felajánlotta a karját s a pehelykönnyű Lucienne elfogadta. Egymást támogatták. A szomorú anyák előtt egy boldog jegyesség látománya lebegett... s a levegőben a szerelem sejtelmé rezgett...

A szerelemé!... Milyen édes a fájdalom-gondolat...

A két anya kiöntötte szívét egymás előtt. Elmondták életük szenvedéseit, özvegységük történetét... És reszkedve, de mégis boldogan látták a szerelem ébredését azoknak az arcán, akiknek nem szabad szeretniük, félve és mégis boldogan, hogy szomorú ifju és rövid életüket beragyoghajja kissé az öröm...

Dédelgették, istápolták ez ébredő érzéseket, gyöngéd, finom, szerető anyai lelkük egész melegével...

Ők maguk soha sem érezték a szerelmet. S mintha ők is csak most eszmélnének az élet szépségeire. A zene hangjai, a virágok illata, a tenger zugása a távoli hegyek ködös ormai, minden szerelmet lehell.

Élni, szeretni!

Egybekelünk, Lucienne!

Igen, ha meggyógyultunk!

S két aggódó, szomorú anyai arc tekintett egymásra. Eljő-e ez a nap? Elérik-e, amire vágnak....

S míg a halálhoz vezető út rózsák kal szegélyezve mosolygott gyermekeik elé, mintha kétségbeesett lelkükben elhalt volna a morál iránti érzékük. Egymás gyermekét imádták a boldogságért, melyet az övéknek nyújtott s bár nem merték kiejteni: Szeressék hát egymást! — ez volt a titkos gondolatuk.

Egy villába költöztek s a villa kertje Édenkert volt a fiatalok számára. Sápadt arcúkat, nagy sugarú szemeiket beragyogja a mennyei boldogság... s mintha a szerelem csodákat műveine, erőseknek érezték magukat, a vérük pezsgett, új életre keltek...

S egymás melletti szobáikban a csdás nyári éjszakák a nász éjszakai voltak... Megszépültek, arcuk rózsásra vált s az anyák csodában kezdtek hinni és kételkedni az orvosok szavában...

De végére hajlott a nyár s rózsáival a betegek arcáról is lehervadtak a rózsák... Beköszöntött az ősz... és letörte őket a halál, ugyanegy éjszaka... Az orvosok jóslata valóra vált.

Egy sirba fektették őket.

S az anyák könyvtől fátyolos tekintetű egy boldog emlék fájdalmasan felcsillogtatta. Hiszen gyermekeik élete ugyyszólván egy apothozisban végződött, megismerték a szerelmet, amelynek nem volt fölnapja és éppen ezért halhatatlannak, örökkévalónak tetszett.

J. R.

lyeket így pár perc alatt el lehetne látni a szükséges fűtőanyaggal. Ugyanugy, mint ahogy az Német- és Franciaország nagyobb kikötőiben már régóta látható. A salakot azután külön salakvágányokon szállító csillék szállítanák a tengerbe. Ezek a látványosságok számba menő berendezéseken kívül igen érdekesek a vontató és műhelytelepen létesítendő rengeteg épületek, amelyek költsége két millió koronában irányoztatott elő. Ezek között a leghatalmasabb a köralakban tervezett, nyolcvan mozdony befogására alkalmas mozdonyoszlop, amelynek egyelőre csak a felét fogják megépíteni. Az a rész ugyanis, ahová az óriási építménynek a másik fele jön, ma még tenger. Azt előbb fel kell tölteni és csak akkor lehet ott építkezni, ha a sziklahányás kellőleg megülepedett. Ez az imponáló nagyságú épület százötven méter átmérőjű körben épül. Természetes, hogy borzasztó súlyt is képvisel, éppen azért előbb tengertalajfurásokat kellett végezni, hogy az alapozásra alkalmas szilárd sziklatalaj mélységét megállapíthassák.

Hasonlólag nagy épület lesz a mozdonyok és vasúti kocsi javítására szolgáló műhely, amelyben vas-, acél- és rézöntő kemencékkel, továbbá villamos erővel hajtott modern munkagépekkel fognak dolgozni. Természetes, hogy a járműveken kiserélendő tartalékalkatrészek számára nagyarányú műhelyi szertárt is csinálnak.

Hogy pedig a személyzet szociális követelményeinek is eleget tegyenek, az utazó mozdonyos személyzet számára egész új rendszerű lakóházakat építenek és pedig oly módon, hogy az eddig divott sok ágyas kaszárnyatermek helyett minden ember külön kis hálószobácskában pihenhet ki magát és a későbbi vonatokkal megérkezők nem zavarják az előbbieket nyugalmát. Ugyanebbe az építési csoportba nagyarányú gőz-, kád- és zuhanyfürdőt is terveztek. Gondoskodtak egyúttal közös társalgó- és étkező és ételmelegítő termekről, ahol a nem Fiumében lakó mozdonyos személyzet elkészítheti, felmelegítheti és elköltheti táplálékát, hogy ne legyen kénytelen pihenő idejében kocsmába menni.

A tervezet azonban nemcsak a vidékiekről, hanem részben a Fiumében állomásozókról is gondoskodni kíván és a tengerparton még a budapestinél is kedvezőtlenebb lakásviszonyok enyhítésére a vontatási személyzet számára ötven modern felszerelésű lakást kontemplál. Ezek között a magasabb fizetési osztályban levők számára tíz három- és négyosztályos és a kisebbrendű alkalmazottak számára negyven egy-kétszobás lakást létesítenek. Megjegyzendő, hogy fürdőszobával még a kétszobás lakásokat is ellátják. Bár ez fölösleges luxus, mert a házban magában ingyen használható kádfürdő is van.

Mindezek a létesítmények, melyeket még a jövő hónapban munkába vesznek ötmillió koronába kerülnek és ha számításba vesszük a napokban megkezdett két darab egy-egymillió költséggel épülő vasbeton raktár, továbbá most épülő és ugyancsak egymillióba kerülő központi raktárak összegét, úgy a kikötőben most folyó munkák értékét nyolcmillió koronára tehetjük.

Fiuméba eddig az állam kilencvenmillió koronát épített bele. Valószínű, hogy ez az összeg még a jövő év közepén eléri a százmillió koronát.

UJDONSAGOK.

— **Az állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság tegnap kedden délután ülést tartott Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével. A delegáció rövid tárgyalás után jóváhagyta a városi adminisztráció 1911. évi fogyasztási számadását.

Deseppi ülnök ezután bejelentette, hogy a városi takarékpénztár a Corsón levő 18 és 20. számú házaikat lebontatja s helyük két nagy épületet építtet, ami által szükségessé válik az óvárosi Calle della Loggia szabályozása, ezzel kapcsolatban egy teleknek 78.400 koronával való megvásárlása és 10.000 korona költségen való szabályozása. A pénzügyi bizottság ajánlotta, hogy a kiadást a nagyközségtől fedezzék. A delegáció ezt jóváhagyta.

Tárgyalásra került azután a villamoskocsiszín kibővítésére vonatkozó indítvány. A Walluschnigg tulajdonosok 86.000 koronát kérnek a számításhoz vett telekért, de a delegáció csak 60.000 koronára felajánlását javasolja a kép iselötestülének.

A Via Parinini 32.237 korona költséggel építendő lépcsőzet indítványát a delegáció támogatónak terjesztte a rappresentanza elé.

Antoni dr. előadó felolvasta a Comunale színház fűtőberendezésének átvizsgálására vonatkozó tervezetet.

Előadta, hogy dagály esetén, víz szivárog a csövek közé s ezek megrozsdásodnak s hamar elromlanak. A delegáció a 27.500 koronás költséget megszavazta.

A delegáció több kisebb ügy elintézése után a község kötelekibe felvette: Graf Otto rizsgyári tisztviselőt, Babuder Mihály Ungarocroata hajósgépezést és Nitsch Angyal Adriagépezést.

Az ülés ezzel véget ért.

— **Térszene.** A katonai zenekar ma, szerdán este fél kilenckor hangversenyt ad a Dante-téren, a következő műsorral:

1. Fucik — „Gtadiatorok b vonulása“ induló.

2. Verdi — „A szicíliai vecsernye“ c. op. szimfóniája.

3. Gounod — Potpourri a „Romeo és Julia“ című operából.

4. Jungmann — „Olasz szerenád“.

6. Lehár — Az „Éva“ operett keringője.

— **A közös pénzügyminiszter otthon.** Triesztből jelentik: Bilinszky lovag közös pénzügyminiszter tegnap délután nejevel együtt visszaérkezett boszniai körutjáról s vasuton Bécsbe folytatta útját.

— **A „Saxonia“ Fiumében.** A Cunard-hajóstársaság nagy „Saxonia“ gőzöse ma reggel megérkezett New-Yorkból Fiuméba. A hajó szombatán indul vissza s körülbelül 4—500 kivándorlót visz Amerikába.

— **A Fehér Kereszt-egyesület tanfolyamai.** A Fehér Kereszt-egyesület, amely hónapokkal ezelőtt alakult azzal a céllal, hogy tagjait a mentés és segélynyújtás módjaival megismertesse, elhatározta, hogy ápolónői tanfolyamot is létesít. Vasárnap délelőtt 9 órakor fogja az egyesület megnyitni a segélynyújtások elsajátításának tanfolyamát. Azok a hölgyek és urak, akik beiratkozni óhajtanak, déli 12 és 1 óra között jelentkezzenek Papp Rezső drogheriájában, Via delle Pille.

— **Hajóstársaságok fuziója.** A „Morning“ című bécsi lap azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a Magyar Folyam- és Tengerhajózási társaság, az Adria és a Keleti tengeri hajózási társaság között a legközelebbi időben fuzió jön létre és hogy ezt a fuziót a kormány kívánságára létesítik az érdekelt társaságok. Illetékes helyeken érdeklődtünk e híresztelés felől és mindenünnen azt a választ kaptuk, hogy a hírből egy szó sem igaz és fuzionális tárgyalások nincsenek folyamatban.

— **Növekszik a kivándorlás.** Az Ellis Island hivatalos kimutatásai szerint az európai kvándorlás ismét határozottan emelkedőben van, a visszavándorlás pedig esőkendőben. Annál feltűnőbb ez a kettős tünet, mert eddig minden elnökválasztási esztendő híres volt arról, hogy pangott az üzlet a választás esélyei révén bizonytalan kilátás miatt s éppen ezért rendesen kiesi volt a kivándorlás az ilyen esztendőben. Ha még

hozzáveszük, hogy az idén igazán senki sem lát bele a jövőbe s nagyon kétséges, nem kerül-e uralomra a demokrata párt a rég uralmon levő republikánus helyébe, még megfejthetlenebb a kivándorlás növekedése s a visszavándorlás csökkenése. Az kétségtelen, hogy ha Taft bukik, Williams megszűnik Ellis Island biztosa lenni. Rosevelt annak idején lemondatta ugyanis Williamsot ugyanezen állásáról, mert nem értett egyet az ő nagy szigorával. Ha meg demokrata jelölt győz, demokrata politikust fog helyezni ez állásba s az egy Williamsot kivéve, aki ellensége a bevándorlásnak a többi demokrata lehetőleg okvetlen liberálisabban kezeltetné a bevándorlási törvényt, mint ahogyan azt most kezeltetik a Taft-Williams regime alatt. Ami a statisztikai adatokat illeti, az idei év első 5 hónapjában 398.103 fedélközi utas érkezett Newyorkba, ami a tavaly ugyanezen időszak alatt érkezett 354.420 fővel szemben 43.683 főnyi emelkedést jelent. Ugyanezen 5 első hónap alatt 7164 személylyel kevesebb vándorolt vissza, mint a múlt esztendőben. Hogy Williams ma is változatlan szigorúsággal hajítja végre a bevándorlási törvényt, legjobban bizonyítja a visszautasítottak elég nagy száma, amennyiben 6100 szerencsétlent deportáltatott, akik közül sokat ért azért ez a sors, mer ugyszólván garas nélkül érkeztek az új világba. A newyorki magyar menház most is a legnagyobb gonddal fáradozhat a magyar kivándorlók körül, akiknek megbecsülhetetlen szolgálatakat tett érkezésük első, nehéz napjaiban s Gajdicsnak, a menház ügyvezető főnökének, sikerült még Williams megelődéséért is kinyerni, ami pedig nagy feladat.

— **„Unio“ élet és gyermekbiztosító intézet** f. év június havában 1.967.900 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.670.000 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Bizosítási összegek fejében 150.864 K 66 f. fizettetett ki. 1912. január 1-től június 30-ig bezárólag 11.654.790 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 9.993.600 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Bizosítási összegek fejében a f. évben 1.017.539 K 35 f. és az intézet fennállása óta 19.496.422 K 51 f. fizettetett ki.

— **Nem építenek tengeralattjárókat a torpedógyárban.** A Withead torpedógyár világhírét néhány évvel ezelőtt nagyban emelte az a körülmény, hogy a telepen tengeralattjáró hajókat kezdtek építeni.

Ha y nevű angol mérnök hivatkozva képtelenségeire és hasonló gyártelepen teljesített működésére, vállalkozott tengeralattjárók építésére. A torpedógyár nagy költséggel bevezette az új üzemet. Kisebb államok részéről jöttek is megrendelések, de a tengeralattjárók építése nagy nehézségekkel járt. Ha y mérnök új típusu tengeralattjáróján sokat kellett javíthatni. Szinte csak kísérletezés volt az egész tengeralattjáró építés. Lassanként kitűnt az is, hogy a tengeralattjárók építése a legkevésbé sem jövedelmező. Az üzemet tehát, még mielőtt nagyobb károk háramlottak volna a gyárra, beszüntették. Mintegy két héttel ezelőtt a torpedógyár vizrebocsátotta az utolsó tengeralattjárót, melyet a dán kormány rendelt meg. Ezzel egyidejűleg a londoni részvényesek a közgyűlésen elhatározták, hogy beszüntetik a rosszul jövedelmező tengeralattjáró hajóépítést. A vállalat tehát ennek értelmében, az utolsó tengeralattjáró átadása után felmondott a tengeralattjáró osztályban alkalmazott összes munkásoknak és tisztviselőknél. A nagy sereg munkás most kenyér nélkül marad s a vállalat elhatározása érthetően nagy elkeseredést szült az elbocsátott munkások között.

— **Baleset a Danubius-gyárban.** Tegnap délután két órakor a mentők a Danubius-hajógyárból a kórházba szállították Barkovics Amato 18 éves napszámot, aki tíz méternyi magasságról lezuhant és, súlyos zúzódásokat, valamint belső sérüléseket szenvedett.

Miniszteri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ma a Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársasághoz, abból az alkalomból, hogy a Fiumében szervezendő Kiviteli akadémiának egy 300 koronás ösztöndíj adományozását határozta el, a következő tartalmu levelet intézte:

„A fiumei állami felső kereskedelmi iskola igazgatójának jelentéséből örömmel értesültem, hogy a Részvénytársaság a nevezett intézetnél szervezendő kiviteli akadémiába az 1912/13. tanévre beiratkozó szegénysorsu hallgatóknak egy háromszáz koronás ösztöndíj adományozását szíves volt elhatározni. A Részvénytársaságnak a szakoktatás érdekében tanusított eme hazafias áldozatkészségeért őszinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom. Zichy miniszter“.

Nem zárják ki az analfabétákat. Mint Newyorkból jelentik, az irni-olvasni nem tudók visszautasítására vonatkozó törvényjavaslatot, melyet a szenátus elfogadott, a kongresszus bizottsága elvetette. A bizottságban különösen két kongresszustag Goldfogle és Sabbath kélt ki heves kritikával a terv ellen. A bizottság két szavazattal öt ellen elvetette a javaslat sürgősségét, miáltal az bizanytalan időre lekerül a napirendről. Eszerint tehát az irni-olvasni nem tudók ezentul is bevándorolhatnak Északamerikába.

Térfigyelésünk Törökországban. Magyarországnak Konstantinápolyba irányuló összkivitele a múlt évben közel öt millió korona volt. A főbb cikkekre vonatkozó adatok a következők: Kivittünk cukrot 500.000 korona értékben, a mi az idegen verseny folytán előállott esőkkenést jelent, de a többi cikkekben mind emelkedés mutatkozik. A cementkivitelünk 200.000 korona értékű volt. Ennek az árunak kivitele a törökországi építkezés emelkedésével tart lépést. Magyarországból az elmúlt évben 91.215 métermázsza volt a kivitel, az előző évi 40.435 métermázszával szemben. E mennyiség legnagyobb részét Magyarország szolgáltatta. Bőrben 150.000, üvegben 100.000, sörben 70.000, petrolumban 58 ezer, fában 1.000.000, malátában 200 ezer, rézlemezekben 200 ezer, vitorlavászonban 100 ezer, zománcédényben 150 ezer, gombáruban 3 ezer, botban 3 ezer korona értékű volt a magyar kivitel.

Mentési kísérlet az Océánon. Hirt adtunk már arról, hogy a trieszti Austro-Americana hajóstársaság „Martha Washington“ nevű gőzöse az Atlanti-océánon, az Azóriszigetek közelében mentési kísérletet végzett, amely kitűnően sikerült. Egy utas elbeszélése szerint az utasok között nagy ijedelem támadt, amikor a parancsnok elrendelte, hogy mindenkinek csónakba kell szállnia. A legénység egy szempillantás alatt a helyén volt s a legszélsőbb csónaksorokat öt perc alatt vízrebocsátották. A kapitány ismételt megnyugtatta az utasokat, hogy csak próbáról van szó. Az utasok azonban nem hittek a parancsnok szavaiban és bár a legnagyobb gyorsasággal igyekeztek a gőzöst elhagyni, mégis a legpéldásabb rendben történt a mentés. Tizenhárom percen belül már a második csónaksorok és a tutajok is a vizen voltak s a hajón egy lélek sem maradt. A csónakok hamar elérték az Azori-szigetek partját, ahol a lakosság hajótörteként fogadta az utasokat, akik megtekintették a párt szépségeit, azután visszamentek a hajóra.

A kikötőből. Jul. 3. Erkezett: „Baron Beck“ osztrák gőzös Konstantinápolyból 9000 zsák korpával, 750 bál dohánynyal, 800 zsák

buzával és 100 zsák magnessittel; „Saxonia“ angol gőzös Newyorkból 20 tonna géppel, 60 tonna ólommal, 100 tonna olajja és 60 tonna géppel; „Moravia“ osztrák gőzös Bombayból 1000 bál gyapottal, 90 bál bőrrel, 500 tonna lenmaggal és 100 zsák mirabolánoval; „Barletta“ olasz gőzös Velencéből 280 zsák korpával.

Indult. „Thomas“ olasz gőzös Tripoliszba 1100 tonna fával; „Austrian“ osztrák gőzös Kobeba 10 láda ecettel, 350 tonna cukorral és 290 tonna vegyes áruval; „Baron Call“ osztrák gőzös Konstantinápolyba 150 tonna cukorral, 70 tonna rizsszel, 90 láda üvegáruval; „Ardegnos“ görög gőzös Cefaloniába, 700 tonna fával.

Cseppkőbarlang a Fenice színház alatt. A Fenice színház alapozási munkáinál érdekes leletre bukkantak az építő vállalkozók, akiknek jelentették, hogy a szikla egy részének robba-tása után a talaj leszakadt és a szakadás helyén nagy üreg tátong. A vállalkozók kivilágították az aknát és annak belsejébe leszállva, meglepetéssel konstataáltak, hogy a jökora szoba nagyságu földalatti helyiség tulajdonképpen cseppkőbarlang. Hatalmas cseppkőoszlopok vannak benne és a mennyezet összezuzott kőcsipkái közül pedig fényesen csillognak a mészkőkristályok. A kirobantott helyiségből szűk nyílás vezet át egy másik barlangba, amelynek a fekenék patakocsa folyik a tenger felé. Valószínű, hogy a „Fenice“ r.-t. fel fogja tárnai a barlang folytatását.

A koldus tüzhálála. Az Abbázia mellett levő Poljana községben borzalmas szerencsétlenség történt. A község koldusa Matinic, aki már huszonöt esztendő óta koldul Abbáziában, Voloskában, vasárnap ittas állapotban tért haza aludni. Egy istálló volt a lakása, ahol szalmán feküdt. A szalmát pipájával felgyújtotta. Az öreg koldust reggelre szénné égre találták meg.

Munkaközben. Milkovics György 29 éves napszámos, a Bellen és Superine építkezési vállalat alkalmazottja tegnap Podmurvican munkája közben egy árokba zuhant és jobb lábát elhőrtte; valamint a hátán is súlyos sérüléseket szenvedett.

Elmebeteg elítélés Amerikából. Nagyfotosságu konferenciát tartottak a minap az amerikai elmebeteg-kórházak és a nagy hajóstársulatok képviselői az idegen elmebeteg elítélésének ügyében. A tanácskozás eredményeképpen több ezer elmebeteg fog-nak visszazáratlani Európába. Hivatalos számítási adatok szerint egy-egy ilyen beteg évente 3500 dollár költséget okoz az államnak, az évi megtakarítás tehát hét millió dollárra lehet becsülni. Ezeknek az elmebetegeknek elítélését törvényesen követelni nem lehetne, mert itt-tartózkodásuk túlhaladta már az előirt határidőt, amely időn belül olyanoknak lehet őket tartani, mint akik közjótékonyosságra szorulóknak, deportálandók. Az állami kórházak intézősége minden hajóstársaságnak át fogja adni a kórházakban levők névsorát, megjelölve, hogy ki melyik vonalon érkezett s részletes adatokat szolgáltat a beteg illetőségi helyéről, ahová visszazáratlandó. A betegek elosztását és indulási idejét majd a társulatok határozzák meg. Az állam örömmel vállalja a fedélközi hajójegyek árának a terhet. Dr. Campelli szerint csak Newyork államban minden ötven bevándorlottra egy elmebeteg esik s az állami elmebetegintézetekben jelenleg több mint tizennégyzetet ápolnak. Nagyon gyakori az olyan eset, hogy a bevándorlók csak huzamosabb itt tartózkodás után válik elmebeteggá, nem lévén képes megszokni az új környezetet, a viszonyokat s a velük járó nélkülözéseket, gondokat. A konferencián az orosz

hajóvonal kivételével valamennyi hajóstársulat képviselve volt; az orosz vonallal az állam a közeli napokban fog érinkezésbe lépni.

Bölsche: Szerelm az élők világában. Az Athenaeum Könyvtár minden újabb kötete arról tesz bizonyosságot, hogy ez a nagyjelentőségű vállalat nem üres ígéretnek tekinti programját, hanem valóban a magyar és külföldi irodalom legnagyobb remekait akarja gyönyörű kiállításban és szenzációsan olesó áron a közönség legszélesebb rétegei számára hozzáférhetővé tenni. Bölsche híres könyve: „Szerelm az élők világában“ klasszikus a maga nemében. Kevés könyv van, mely olyan meggyőzően és olyan eredményesen tudna harcolni az előítéletek ellen, mint a Bölscheé. Még pedig olyan téren, melyen még a legfelvilágosodottabb és legmodernebb emberek smesenek hijján az elfogultságnak. Ragyogó toliai megirt elbeszélése annak a folyamatra, melynek eredményeként a vad, durva állati összezelem azzá a finom, szin-te átszellemült érzéssé lesz, mely minden költészetnek és művészetnek gyökere. Bölscheé.

TŐZSDE.

	Juliusz 2 zárlat	Mai árt. 1/21 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	841.—	841.—
Osztrák hitelrészvény	644.50	645.—
4%-os koronajáradék	87.50	87.70
Osztr.-magy. államvasut	719.—	719.—
Jelzálogbank	463.—	463.—
Leszámitolóbank	542.—	542.—
Hazai Bank	302.—	301.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T	654.—	653.—
Rimamurányi	767.—	767.—
Salgótarjáni	761.—	763.—
Közuti Vasut	764.—	764.—
Városi Villamos	408.75	409.—
Adria	516.—	—
Déli Vasut	97.—	—
Magyar Cukoripar	3045.—	—
Rizsgyár	3810.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként)		
Buza októberre	11.46	11.47
Rozs októberre	9.31	9.37
Tengeri júliusra	8.77	8.75
Tengeri augusztusra	8.83	8.81
Tengeri májusra	7.22	7.58
Zab októberre	9.36	9.36
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	645.25	646.50
Magyar hitelrészvény	841.50	840.—
Osztrák magyar államvasut	718.75	719.25
Alpesi	991.—	96.50
Déli Vasut	—	990.50
Skoda	755.—	757.—
Osztr. koronajár.	87.35	—
Fiumei és trieszti értékek:		
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7000.—	—
Magyar Horvát Szabadhajózás	920.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1120.—	—
„Indeficienter“ tengerhajóz. társ.	90.—	—
Osztrák Lloyd	546.—	—
Stabilim. Tecnico	10600.—	—
Navigazione Libera Triest	597.—	—
Austro-Americana	273.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—	—
Litorale Bank és Takaréksz. Susak	228.—	—
Banca Fiumana	640.—	—
Fiumei Népbank	112.—	—
Magyar Olajgyár	213.—	—
Prodotti Chimici	8650.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	5750.—	—
„Alta. Forgalmi r. t.“	2300.—	—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	360.—	—
Spalatoj Portland Cement	395.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	943.—	—
Riunione Adriatica	4100.—	—
Assicurazioni Generali	Nap.	953.—

Legutóbbi kitér-
sek átlagár.

Richter cipői a legjobbak és legelegánsabbak.

RICHTER FERENC cipésmester Fiume, Corso 37, Via Municipio 2 és Abbazia Reichsstrasse 39.

Vasárnap délután a lovranoi hajón, vagy Lovranában elvesztettem 250 K arany-pénzt és 10—12 K ezüstpénzt tartalmazó pénztárcámat. A lelkiismeretes megtalálót kérem, hogy illő jutalom ellenében e lap kiadóhivatalába juttassa.

sche százféle módon hat olvasójára. Meghatja, elragadja, megkacagtatja és magával viszi a legelyontabb filozofálás világába is. Bölsche könyve több mint irás. Tett. Egyik lépcsőfoka az előítéletek ellen vívott harcoknak. A nagyszabású munka az Athenaeum Könyvtár két kötetét köti be. Fordítói Wildner Ödön, Merényi József, Krenner Dezső és Sidó Zoltán fényesen oldották meg feladatukat. Bölsche stílusának tömörségét és csillogását nagy művészettel tükröztetik vissza. A két kötet ára 3 korona 80 fillér.

Távirat ◀▶ Telefon

Auffenberg milliókat kér.

BÉCS, július 3. A „Neues Wiener Tagblatt“ értesülése szerint a csütörtöki közös minisztertanács leginkább katonai kérdésekkel fog foglalkozni. Ezek a kérdések nem annyira szervezeti, mint inkább pénzügyiek. A tengerészeti kiadásokat ezuttal nem növelik, mert halaszthatatlanul sürgős a szárazföldi hadsereg reformálása.

Justh titkos tanácsossága.

BUDAPEST, jul. 3. A mai nap folyamán az a komoly forrásból eredt hír szárnya, hogy Justh Gyula a parlamenteri erőszak natása alatt Karlsbadba való utazása előtti valóságos belső titkos tanácsosi méltóságát Ö felsége rendelkezésére bocsájtotta Justh Gyula elhatározásának okait iratba foglalva akként tárt fel a király előtt, hogy a parlamenteri eseményeknek az uralkodó által való jóvahagyása lerontaná a titkos tanácsosi címet viselő egyének tekintélyét. Ennek a tekintélynek a megóvása céljából intézte beadványát a királyhoz és az Ö döntésétől tette függővé, hogy méltóságát megtartsa-e vagy nem. Justh Gyulának ezt a nevezetes okmányát gróf Károlyi Mihály jutatta a kabinetirodához.

Mikor lesznek a sorozások?

BUDAPEST, július 3. A véderőjavaslatok és az unjunctórvény immár eljutottak a királyi szentesítés elé. Teljes joggal érdekelhet tehát mindenkit az a probléma, hogy mikor tartják meg az idén a sorozásokat. Budapesti tudósítónk utána járt ennek az ügynek és megbízható helyről azt az információt nyerte, hogy az idei sorozásokat augusztus 15-ike és szeptember 15-ike között fogják megtartani.

A király nyaralása.

BÉCS, július 3. A király holnap reggel Schönbrunnból Ischlbe utazik, ahol az eddigi intézkedés szerint két hónapig fog tartózkodni.

Zita hercegnő ajándéka.

BÉCS, július 3. A király Erzsébet királyné nagyjértékű magyar könyvtárát Zita párnai hercegnőnek, Károly Ferenc József prezmítív trónörökös ifju feleségének adományozta.

Léghajókatasztrófa Amerikában.

ATLANTIC-CITY, jul. 3. Az „Akron“ nevű új kormányozható léghajó, melylyel Wellmann újból kísérletet akart tenni, az Atlanti-Oceán átrepülésére tegnap 600 méter magasságban felrobbant. A léghajó zseniális konstruktöre, Vaniman mérnök, a hét főnyi személyzettel együtt életét vesztette.

A kassai hadtestparancsnok nyilatkozik.

BUDAPEST, jul. 3. Boraevis Szvetozár kassai hadtestparancsnok, akit Härtl alezredes Lujza leánya megpofozott, átiratot intézett valamennyi hadtesthez és honvédkerületi parancsnoksághoz, hogy a tisztikart tájékoztassa ismeretes ügyéről, amelyből kifolyólag becsületügyi eljárást is kért maga ellen. Boraevis tábornagynak ez az átirata azt az új tény tartalmazza, hogy Härtl alezredes már február havában beadta nyugdíjazás iránti kérvényét.

Az alezredes ugyanis házassági engedélyért folyamodott és ebben a folyamodványban azt kérte, hogy nyugdíjazási ügyét csak házassága után, később intézzék el, hogy esetleg bekövetkező halála után családja ellátás nélkül ne maradjon. A hadtestparancsnok végül kijelenti; hogy teljesen átérti azt a hatást, amelyet a katonai hatóságok döntése a Härtl családban keltett.

Hamisjátékos leleplezése a Fészekben.

BUDAPEST, jul. 3. A Fészek írók és művészek körének páratlanul álló kártyaszenczációja van. Hétfőn este a bakkara asztalnál egy hamiskártyást lepleztek le. A pórujáró csalónak Ravasz Oszkár a neve. Ezelőtt Wodiáner báró magántikára volt. Ravasz Oszkár hétfőn este eleinte poentör volt s állandóan csak tíz koronás tételekben játszott. Később árverelni kezdett a bankra s ugyanakkor óvatosan a bal zsebébe nyúlt, ahonnan három izben összesen 47 darab „megcinkelt“ (megjelölt) kártyalapot szedett elő. Az árverezés hevében ezeket a kártyalapot az asztalon álló öt csomagból összekevert kártyahalmazra esapta.

Raskó Géza, Tarnay Ernő és Vágó Béla színészek azonban észrevették Ravasz Oszkár manipulációt és amikor Ravasz bankot akart adni, kijelentették, hogy csak egy játszanak, ha az asztalon levő kártyalapot összeolvassák. Ez meg is történt. Az öt csomag kártyán kívül még 47 darab preparált kártyát találtak. Ravasz azonnal eltávozott a klubból, amelynek igazgatósága felszólította a leleplezett hamiskártyást, hogy lépjen ki a klubból.

Nyilt-tér. *)

M. kir. Tengerészeti Hatóság.

4580 sz. 1912.

A m. kir. tengerészeti hatóság a fiumei m. kir. állami tengerészeti akadémia szervezeti szabályzatának 98. paragrafusában értelmében közhírré teszi, hogy Holop Adolf az említett intézetnél az 1911—12. tanév végén a záróvizsgálatot kitüntetéssel tette le.

Fiume, 1912. évi július hó 1-én.

A tengerészeti hatóság elnöke helyett

Dr. Fuhrmann
miniszteri tanácsos.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Csak szerda jul. 3-án és csütörtök 4-én.

Az ezer templom városa.

A valóságból vett érdekes felvétel.

A falu leánya.

Nagy drámai mű. A „Vitagraph“ vállalat színműve.

A hősiesség jutalma.

Gyönyörű és izgató drámai színjáték a rézbőrűek életéből.

Kellemetlen látogatás.

Igen mulattató.

„Varázsuvola.“
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bögővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.
Gyakis Wagner „Hangszer-Király“ országos elismert legolcsóbb hangszerházában kapható, Budapest, József-körút 15. - Gyorsjavító műhely. — Kérjen tenyérképes hangszerárjegyeket.

*) E rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget a (Szerk.)

Ravasz Oszkár ma nyilatkozott egy újságíró előtt:

— Nem igaz egy szó sem az egész dologból — mondotta. — Mert ha igaz lenne, főbe kellene lőnöm magamat. Már pedig én nem lővöm főbe magamat, mert az egész históriából egy szó sem igaz.

Fényes alkalmi vétel!

Kitűnő forgalmu vendéglő téli és nyári tizlet, fedett és árnyas kerttel, gondosan kezelt kuglizóval, vezetés hiánya miatt eladó. Átvételhez 1600 forint szükségés. Ajánlatok „Fényes jövő“ jelige alatt a kiadóba kéretnek.

ARBE PARK HOTEL

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Tengeri fürdő Lussinpiccolo - Cigale Strand-Hotel és penzio Bellevue - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„Jadran“ szálló

Kitűnő étterem s kávéházzal. - Magyar konyha. - Legjobb ajánlható. **

Tulajd. Homolka Károly.

CIRKVENICA

Szálloda HORVÁTH Étterem

Penzió

Magyar ház, magyar konyha, magyar borok. - Olcsó árak.

Continental-szálló --- S u s a k.

Junius 1-étől július végéig mindennap a hírneves „Zviezde“ női tamburica-zenekar

hangversenyez.

Ez a kiváló zenekar már Európa összes nagyobb városaiban fellépett

: Szabad belépés

Kezdeté este 7 órakor.

Cantridán

csinosan butorozott szobák kaphatók. Felvilágosítással szolgál Mittel-féle dohánytözsde Cantrida.

A magyar kormány részvéte.

BUDAPEST, jul. 3. Lukács László miniszterelnök a bécsi szerb nagykövetséghez intézett megleghangu táviratban a magyar kormány részvétét fejezte ki Milanovics szerb miniszterelnök halála felett.

A cár és a német császár találkozása.

DANZIG, jul. 3. Vilmos császár tegnap Adalbert herceggel és Viktória hercegnővel ide érkezett.

BERLIN, jul. 3. Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár elutazott Dancigba.

Berlini nagykövetségünk a kancellárnál.

BERLIN, jul. 3. A birodalmi kancellár tegnap gr. Szogyény-Mariich László berlini osztrák-magyar nagykövét látogatását fogadta.

Autószerencsétlenség.

KRAKKÓ, jul. 2. Rutkowszki egyetemi tanár tegnap az országuton egy katonasapat közé száguldott automobiljával és egy katonát holtragázolt.

A tripoliszi háboru.

WILANO, jul. 3. A „Secolo“-nak jelentik Tripoliszból: A sidi-saidi erődök körül csnd uralkodik. A csapatok tegnap öt kilométert tettek s Szidi-Sultan közelében rendszeres török csapatokat és beduin sereget pillantottak meg.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Lederer penzio Abbazia.**Habsburg villa és Park szálló**

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalón, kert, 2 terras. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

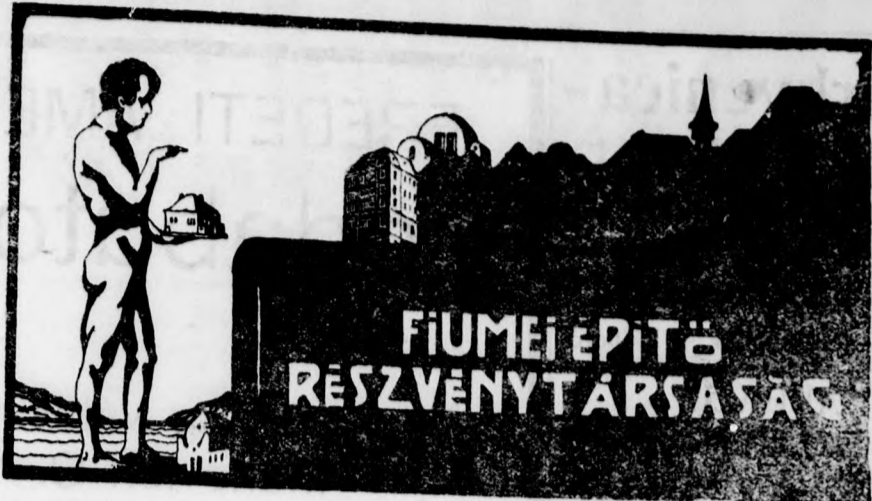
Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Ilona gyógyfürdő

Telefon 213. - FIUME. - Telefon 213.

Egész esztendőn meleg tengeri fürdők, kitűnő gyógyhatású idegbaj rheuma és női bajok ellen. Gőzfürdő és kádfürdők. Nyitva reggel 6 este 6-ig.

Valscurignei parcellázott telepen 2-3-4 szobás **családi házakat, villákat** és több lakásból álló **emeletes házakat** épít modern kivitelben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett **eladásra és bérbeadásra.**

A telepen, a melynek kiterjedése circa 170.000 m², **telkek** is eladók. **A telep csatornázással, vízvezetékekkel s villanyvilágítással van ellátva.**

A társaság ipartelepén gyártott **égett mész, zuzott kavics, homok és köliszt olcsón** kapható.

Értekezni lehet a társaság műszaki irodájában Via Clotilde 4. sz. a.

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termései borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér
SZIRMAI GYŐZŐNÉ

TOPICS MILAN fogtechnikus

— Susákról Fiuméba költözött —

Via del Porto 8. sz. II. emelet.

Ertesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavaszi és nyári ujdonságaim megérkeztek.

Mértékutáni megrendelések a legdivatósabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szíves pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó
Fiume, Via Ciotta 2 szám.

Legfinomabb kivitelű függőkbe, mell- tükbe és karcsattokba foglalt elsőrendű **brilliánsok, gyöngyök, smaragd, zafir és rubinok**, továbbá medaillonok és nyakláncok leggazdagabb választékban s olcsó szabott árak mellett kaphatók

Engelsrath I. ékszerésznél
Fiume, Dante-tér 5. Fiók Abbaziában.

VEGLIA**Hotel Quarnero**

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen újonnan berendezve. Caffé-Restaurant. Pensió. Nagyon olcsó árak.

Kovács József

női szabó

ABBAZIA. Postaépület,

Mérték után a legolcsóbb árak mellett készít angol és francia női ruhákat.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

VEGLIA**Hotel „Central“**

Teljesen új épület. - Caffé-Restaurant. Egy ágyas szoba K. 2.— - Két ágyas szoba K. 3.— - Teljes penzió K. 5.—
Portás minden hajóérkezésnél.

- Cirkvenica - CAFFÉ CENTRAL

Cirkvenica egyetlen kávéháza és cukrászdája a tengerparton.

Bel- és külföldi hirdapok.

Játékszobák. - Billiárd.

ABBAZIA

:: Hotel, Penzió és Caffé-Restaurant ::

„TRAUBE“

Árnyas kert. Kényelmes fedett helyiségek. A fürdőhely legolcsóbb étterme. Magyarok találkozó helye.

Lido-Venezia MAISON VENIER

a „Hungária“ szálló mögött. Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron. 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintéze től. Villanyos világítás.

ABBAZIA

CAFÉ WAGNER KÁVÉHÁZ.

Fényűzően berendezett kávétermek. Külön játék és billiárd szalonok. Tengerparti terras és kerthelyiség. Bel- és külföldi lapok nagy mennyiségben. Különlegességek és frissítők.

Számos látogatást kér

WAGNER RICHARD, tulajdonos.

EREDETI AMERIKAI irodabutorok

gazdag választékban a Mohovich C. A. cég új üzletében Piazza del Commercio 6. szám.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri és napfürdők, 250 szép kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő Konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméból a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehérenművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek-nél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

LUSSINPICCOLO

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák Olcsó penzió. Egész éven át nyitva Café-restaurant a házban saját kezeltélésben.

TÓTH JÁNOS

magyar vendéglője

a legolcsóbb Fiumében.

Via Alessandro Manzoni 10.

Kőbányai polgári sör.

Magyar és dalmát bor.

Kitüntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

Restaurant Pilsen VELENCE.

Elsőrangú étterem kerthelyiséggel a Szent Márk-tér közvetlen közelében. Német és francia konyha. Német étlapok. Valódi pilseni és müncheni sör.

A „Commercio“ kávéház

Piazza del Commercio 4

fényesen berendezve.

Kitűnő kávéházi italok.

Ejjel nyitva.

Számos látogatást kér Marcetta Spirid. kávé

„Helios“

Magánnyomozó és Világtudakozó Vállalat.

Elvállal bizalmi, házassági, örökség és kényes ügyekben teendő kutatásokat megfigyel legdiszkrétebben személyeket, üzleteket, lakásokat. Megbízható értesítés bárkinek viszonyairól, életmódjáról és előéletéről. Előkelő összeköttetések bel- és külföldön.

Fiume, Via del Municipio 7. sz.

Modern Női Fodrász Terem CORTE ANGELO, FIUME

Corso 27 sz., 1. emelet. Telef. 2-27.

Coiffeur - Postiseur - Parfumeur.

Onduláció, jelez-parókak, kézapolás (Manicure), arcs massage villamos árammal és gőzzel. - Hajfestés é-fejmosás, a fej szárítása villamos készülék segítségével. Hajmunkák, párisi, londoni és bécsi modellek szerint.

Külön termek - Kivánságra házhoz küldök.

„Alla Città di Milano“ vendéglő

Fiume, Via G. Simonetti.

Ujjonnan berendezve, külön helyiségekkel családok részére. Idegenszobák.

Legjobb isztriai, dalmát és rizling borok, Steinfeldi sör. Házi konyha. Nyárson sültött bárány stb. stb.

Jutányos árak.

Rukavina Pál, Tulajdonos.

Kiadótulajdonos: A Tengerpart lapkiadó vállalat.

CRNKOVIC

Strand, szállóda, étterem, kávéház és villa, Cirkvenica

Kitűnő hirü polgári ház. - A magyarok találkozó helye. - Kitűnő konyha és pince.

Többszörösen kitüntetve. Egész éven át nyitva.

CIRKVENICA

Bellevue szálló es penzio

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terras. * Kitűnő konyha. :: Csupa tengerre nyíló szoba. ::

Cirkvenica Klotild főhercegnő

szálló 1 percnnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. !! Az étteremben olcsó árak. !!

Kávé és Tejmérés

Fiume, a Kapucinus templom épületében. - Friss tej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállítanak.

Kávé. Csokoládé. Tea. Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér Ljubich Jozefin tulajdonos

NOVI Cirkvenica mellett, az Adria legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZÁLLÓ“

közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirda a házban. Pompás étkezés.

Hotel „Vinodol“

CIRKVENICA

Étterem. - - Kávéház. - - Penzió.

A magyar vendégek legkedveltebb helye.

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume.